

ARRABASSATS PER L'ESPERIT SANT

Carta de l'Abat General OCist per la Pentecosta 2020

Estimats,

tot i que en moltes nacions s'està iniciant una fase de represa de la vida social, cultural i econòmica aturada des de fa setmanes a causa de l'epidèmia del coronavirus, persisteix en tothom un estat d'inseguretat i de limitació de les relacions humanes que ens acompanyarà molt de temps. En el confinament romà que estic vivint des de fa dos mesos, a més de pregar en comunió amb tots, medito sense parar sobre el significat d'aquesta experiència, sobre el que ens pren, ens dona i ens demana. Ja en dues cartes he mirat de compartir amb vosaltres aquesta meditació, i ara em sento empès a fer-ho també a través de la tradicional Carta de Pentecosta, conscient que tots anhelem, avui més que mai, una novetat que tan sols l'Esperit Sant pot crear i donar. Com ho expressa el salm 103: "Quan envies el teu esperit, reneix la creació, i renoves la faç de la terra" (Sl 103,30).

En la meva primera carta —*Atureu-vos, reconeixeu que jo soc Déu*—, m'adonava que aquest temps ens demana d'aturar-nos per reconèixer que Déu és el veritable sentit i plenitud de la nostra vida. En la carta de Pasqua —*La Salvació és present*— m'ajudava la imatge del camí en el desert en el qual la direcció no és indicada per un horitzó llunyà, sinó per la presència del Senyor en el núvol. Em preguntava: Ens deixem guiar per la presència de Déu? I recordava, amb el Papa Francesc, que la presència que ens acompanya és el Crist ressuscitat que viu a prop nostre. Vivint la familiaritat amb ell, abraçant-lo ací i ara, en la seva paraula, els sagraments, la comunió fraterna i l'acolliment del pobre, el camí s'obre davant nostre a cada pas i podem anunciar al món l'esperança d'una salvació real.

Una nova expectativa

Però com es fa tot això després de la Pasqua de Resurrecció?

L'adveniment de la Resurrecció de Jesús no canvia tan sols la resposta a la nostra expectativa sinó també l'expectativa mateixa. Jesús ressuscitat és una realitat que canvia la forma de la nostra expectativa, del nostre desig, també de l'expectativa que la situació difícil en la qual ens trobem es resolgui a tots els nivells.

L'inici dels Fets dels Apòstols descriu la nova dimensió en què ens trobem a partir de la Pasqua: «Després de la passió es presentà a ells i els donà moltes proves que era viu: durant quaranta dies se'ls va aparèixer i els parlava del Regne de Déu. Un dia, mentre menjava amb ells, els manà que no s'allunyessin de Jerusalem, sinó que hi esperessin l'acompliment de la promesa del Pare, "la que us vaig anunciar: Joan va batejar amb aigua, però vosaltres, d'aquí a pocs dies, sereu batejats amb l'Esperit Sant.» (Ac 1,3-5).

El temps de l'Església és un temps en el qual Crist és viu enmig nostre i conversa amb nosaltres sobre el Regne de Déu. Jesús continua aquesta conversa amb nosaltres, assegut amb nosaltres a la taula de la comunió eucarística i fraterna, centre viu de qualsevol comunitat cristiana. I és precisament al cor d'aquesta experiència que Crist ens demana "d'esperar l'acompliment de la promesa del Pare", la de ser "batejats en l'Esperit Sant", això és, de passar de la mort a la vida gràcies al do del Paràclit. L'Esperit ens és donat per passar de la mort, del pecat i de la por, a la vida nova que el Ressuscitat ens vol comunicar.

Aquesta nova naixença l'hem d'esperar sempre, no perquè s'hagi d'esdevenir en un futur, sinó perquè no ve de nosaltres, no és obra nostra, sinó una gràcia donada des de dalt. Ens ho explica Jesús, sempre al principi dels Fets: "No és cosa vostra de saber els temps i els moments que el Pare ha fixat amb la seva autoritat. Però vosaltres, quan l'Esperit Sant vindrà damunt vostre, rebreu una força que us farà testimonis meus a Jerusalem, a tot Judea, a Samaria i fins a l'extrem de la terra." (Ac 1,7-8)

Nosaltres no sabem quan i com es realitza el Regne de Déu, la Redempció del món en Crist. Sabem però amb certesa que el Regne advé en el do de l'Esperit Sant que ens fa testimonis de Crist Ressuscitat.

Jesús demana aleshores als deixebles que es posin en una actitud d'espera i d'invocació de l'Esperit Sant. Els demana de tancar-se a casa, com nosaltres en aquest temps, però no per la por dels perills que sotgen els deixebles fora del Cenacle, sinó perquè els puguin afrontar amb la força de l'Esperit. La força de l'Esperit és l'amor de Déu.

Aquesta és la novetat que hem d'esperar sempre, que hem de demanar sempre, que hem d'acollir sempre. No hi ha res més nou que la possibilitat de donar testimoni de Crist sense por, empesos i portats per una força que és l'Amor de Déu en Persona.

L'alè del Ressuscitat

Tot el misteri pasqual es resumeix i es revela en l'instant en què Jesús, la tarda de Pasqua, s'apareix als deixebles al Cenacle, "estant tancades les portes" i, alenant damunt d'ells, els diu: "Rebeu l'Esperit Sant" (Jn 20,22).

Jesús és el Crucificat que ha vençut la mort i el pecat. És el Vivent que mostra les ferides de les mans i del costat. Diu "Pau a vosaltres!": la seva presència és la pau de Déu donada als homes, que entra no tan sols allà on la por ens manté tancats, sinó en els nostres cors temorencs i tristos, en els nostres cors incapaçs de creure que Déu pugui vèncer sempre la mort i el mal, la divisió i la guerra, el menyspreu i l'odi que aclaparen la humanitat. Per això, Crist ressuscitat omple el cor de goig: "Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor" (Jn 20,20b).

Jesús, però, no s'acontenta amb estar davant nostre; vol entrar dins nostre per animar-nos amb la vida divina que comparteix eternament amb el Pare: «Alenà damunt d'ells i els digué: "Rebeu l'Esperit Sant"» (Jn 20,22). Aquest do no es limita a concedir als apòstols la facultat de perdonar els pecats (v. 23), sinó que vol arribar a tots els homes per fer-los néixer de nou. Jesús, en efecte, renova aquí l'alè vital amb què Déu va animar Adam al principi: "Llavors el Senyor-Déu va modelar l'home amb pols de la terra. Li va infondre l'alè de vida, i l'home es convertí en un ésser viu" (Gn 2,7).

La Pasqua seria per nosaltres un esdeveniment estèril del passat si no acollíssim sempre de nou el Ressuscitat que ens fa renéixer amb el buf de l'Esperit Sant. La novetat de la nostra vida, i, per tant, de la vida de l'Església i del món, depèn totalment de com acollim personalment i comunitàriament el Senyor Crucificat que està davant nostre real i viu, donant-nos "sense mesura" (Jn 3,34) l'únic Alè vital capaç d'animar en nosaltres i en tots la humanitat nova, filial i fraterna, per la qual hem estat creats.

Ens afigurem sovint que podem acollir segons la nostra mesura, el nostre interès, el do sense mesura que Crist alena damunt nostre. En el Nou Testament hi ha diversos exemples de persones o comunitats que han tractat el do de l'Esperit amb mentida, supèrbia, negligència i mesquinesa, escollint així la mort en lloc de la vida (cf. Mt 12,31-32; Ac 5,3; Ac 8,18-20; Ef 4,30; 1Te 5,19).

Hem de permetre doncs a aquest Do infinit eixamplar i fins trencar la mesura de la nostra capacitat d'acolliment, això és, del nostre cor i de la nostra vida. Però també això és gràcia, tal com el cor immaculat de la Verge va ser format per la gràcia de Déu per acollir sense reserves l'encarnació del Verb per obra de l'Esperit.

Això en nosaltres no s'esdevé d'una vegada per totes, tal com per viure hem de repetir constantment l'acte de la respiració. El Ressuscitat està sempre amb nosaltres en l'Església i en el nostre cor per alenar el do de l'Esperit, per tal que puguem acollir d'ell en tot moment la vida nova. Totes les pràctiques de la vida monàstica, que evidencien les pràctiques de tota vida cristiana, les podem copsar i viure com un respirar contínuament el do de l'Esperit que el Ressuscitat alena damunt nostre.

Sant Antoni del Desert, pare dels monjos, abans de morir va aconsellar als seus deixebles: "Respireu sempre Crist!" (S. Atanasi, *Vida d'Antoni*, 91,3). Podem viure aquesta invitació a la pregària contínua pensant que estem cridats a respirar sempre el buf de Crist que ens comunica la seva vida, el seu amor, la seva saviesa, això és el do de l'Esperit Sant que és Senyor i infon la vida.

Una vida veritablement nova

"Res no serà com abans", ens diem tots en aquesta gran crisi provocada per la pandèmia. Però tothom es pregunta com tornarà a caminar el món després d'aquesta aturada tan imprevisible com universal. Cal una novetat. Però, qui la pot definir? Qui la coneix? De quina novetat té necessitat la societat, l'economia, la cultura, l'educació? De quina novetat té necessitat l'Església en la seva missió en el món i en la història?

Moltes persones, famílies i comunitats han fet durant aquest temps experiències profundes, dramàtiques, sovint molt doloroses. La malaltia i la mort, la inseguretats i la por, d'una forma o altra, ens han tocat i, ho vulguem o no, ens acompanyen en el

nostre camí. Quin canvi de vida i de cor ha de correspondre a aquesta experiència? Quina novetat adient en pot sorgir?

Sabem prou que si bé es pot canviar ràpidament la situació de la societat, és molt més difícil canviar els cors. Però si no canviem els cors, qualsevol altre canvi, fins i tot epocal, serà del tot estèril. Totes les mutacions de la història que no van acompanyades d'una conversió de la consciència i de la llibertat, es redueixen a mutacions geològiques en les quals l'home perd la seva vocació i dignitat de subjecte de l'univers, i es veu superat per les circumstàncies exteriors, igual com ho foren els dinosaures.

Però si el cor no canvia per ell mateix, o per influència de factors externs, com es podrà renovar? Necessitem quelcom de nou que, tot i no venir de nosaltres, ens atenyi en el més íntim.

Per això em crida l'atenció d'una manera nova l'última escena de l'Evangelí de Joan, perquè comença amb un "retorn a la vida normal". Després del gran trasbals que provoca en la seva existència el trobament amb Jesús i la vida amb ell, la seva mort i la seva resurrecció, heus ací que els set deixebles semblen haver tornat a la vida d'abans: «Es trobaven plegats Simó Pere, Tomàs, l'anomenat Bessó, Natanael, de Canà de Galilea, els fills de Zebedeu i dos deixebles més. Simó Pere els diu: "Me'n vaig a pescar." Els altres li diuen: "Nosaltres també venim amb tu." Sortiren, doncs, i pujaren a la barca, però aquella nit no van pescar res.» (Jn 21,2-3).

Però com! Després de tot el que havia passat, tornen a viure així, com si la vinguda de Crist no hagués canviat res! Així, doncs, no hi ha res que pugui remoure la banalitat de la vida humana? És realment tan impossible viure una nova vida?

Tanmateix, aquesta escena ens és donada per posar en evidència quin és el veritable factor de novetat per a la nostra vida, en qualsevol situació i condició. Ens fa comprendre, en primer lloc, que la novetat no ve de nosaltres. La novetat és impossible a l'home. Abandonat a ell mateix, l'home produeix tan sols realitats decadents, tancades, velles ja des del moment de néixer.

Heus aquí que aquesta escena ens ajuda a comprendre sobretot que la novetat de la qual tenim necessitat, no és que la situació canviï per ella mateixa, ni tan sols que canviem nosaltres. La novetat és sempre i només la presència de Crist Ressuscitat. Si un vent nou ha de venir a canviar i renovar la roda de la nostra barca, aquest ha de provenir només del buf de vida que el Ressuscitat ens transmet quan ens mira, quan ens parla, quan ens estima. De bell antuvi aquesta presència no la reconeixem, i ens sembla que té poca incidència en la nostra vida quotidiana. Ens hi hem escarrassat tota la nit i no hem pescat res, i que Crist ens cridi des de la platja del llac ens sembla un fet irrellevant, sense efecte en la nostra existència. No esperem veritablement cap novetat. Però la seva presència, la seva paraula, el seu amor per la fecunditat de la nostra vida reïxen a penetrar i renovar la nostra situació abans fins i tot que ens el creguem. Una novetat que ens sorprèn, perquè no l'havíem ni demanada ni esperada. Tan sols després de la pesca miraculosa, un d'ells, "aquell deixeble que Jesús estimava", reconeix quina és la font del canvi de la seva vida: "És el Senyor!" (Jn 21,7).

Quan un nen es deixa sorprendre per alguna cosa bella, obre instintivament la boca i fa una profunda i ràpida inspiració que li eixampla els pulmons. És com si es veiés

envaït per un vent impetuós. M'imagino sant Joan cridant amb aquest mateix estupor "És el Senyor!". S'havia omplert els pulmons i el cor del buf del Ressuscitat, i la seva confessió amorosa de la presència de Jesús "espirava" i escampava aquest do testimoniant-lo als seus amics i a tota la realitat circumdant.

"És el Senyor!": aquest crit va ser com la sortida del sol en un matí de boires, i tot es va omplir de llum i de bellesa. El món és renovat pel qui reconeix Crist.

Només així la vida es renova veritablement i sense parar. No per la nostra iniciativa, no pel nostre projecte, no amb tècniques, tàctiques o revolucions concebudes pels homes, sinó deixant-nos imbuir per la sorpresa del Ressuscitat que, amb la seva presència, la seva paraula, la seva mirada, el seu amor, ve a insuflar en la nostra vida monòtona i estèril el do de l'Esperit.

El Ressuscitat pobre i afamat

Tanmateix aquesta escena de l'Evangeli reclama de nosaltres una atenció encara més delicada. Com es presenta Jesús Ressuscitat als seus deixebles? Potser no ens adonem que Jesús apareix aquí com un pobre afamat: "Nois, no teniu res per menjar?" (Jn 21,5a). El Senyor gloriós es presenta com un humil captaire afamat.

Els deixebles no tenen res per donar-li, ni tan sols una resposta educada: «Li respongueren: "No!"» (Jn 21,5b). El pobre que demana, fa nosa; i si creiem que no tenim res per donar-li li ho imputem com si fos culpa seva.

Jesús es presenta com un pobre que demana ajuda als pobres. Però Pere i els seus amics encara no han après que quan Jesús demana així, abans d'ensenyar-nos a donar, ens ensenya a demanar. Ens ensenya la pobresa. Ell sap que no tenen res per menjar, ni per a ells ni per a ell, però precisament per això vol que s'uneixin a ell per demanar-ho tot al Pare. Quan els mana que tirin la xarxa a la dreta de la barca, Jesús ho fa certament demanant al Pare aquest "pa de cada dia", i el Pare respon de seguida, sense mesura, tant que set homes amb prou feines poden arrossegar la xarxa plena de peixos (cf. Jn 21,6).

És així com Crist ens ensenya a demanar l'Esperit Sant, a demanar l'amor. Poc després, Jesús es mostra novament com el pobre humil que pidola no tan sols quelcom per menjar, sinó amor, i el demana precisament al deixeble que menys amor li va tenir quan el va renegar: "Simó, fill de Joan, m'estimes més que aquests?" (Jn 21,15)

Crist ens ensenya que la pobresa que acceptem compartir amb ell és un espai d'obertura al do del Pare, l'Esperit Sant. El do de l'amor per Crist és la gran pesca miraculosa que podem demanar i acollir sense parar i sense mesura de la font inestroncable de la Santíssima Trinitat.

El Ressuscitat ens ensenya a acceptar la nostra pobresa enfront de la seva. La seva pobresa és la nostra, la que va assumir en fer-se home i morint a la Creu. Totes les nostres necessitats, de pa, d'ajut, de atenció, les ha fetes seves. Però sobretot ha fet seva tota la nostra necessitat de ser estimats.

Descobrir que en Crist hi ha la nostra necessitat ens fa atents a les necessitats de tots. Descobrim que en la nostra pobresa i en la pobresa dels germans i germanes, Crist hi és present, Crist ens hi crida, Crist ens hi espera. Talment que quan responem a la

necessitat de atenció i d'amor de l'altre podem tenir la grossa sorpresa dem trobar el Ressuscitat, podem obrir i els ulls i cridar: "És el Senyor!"

Sant Benet demana viure d'aquesta manera l'acolliment al monestir: "Que es mostri la màxima sol·licitud en l'acolliment dels pobres i dels pelegrins, perquè és en ells que s'acull més el Crist" (RB 53,15).

Què hi pot haver de més nou i gran en la nostra vida, en les nostres comunitats, en l'Església i en el món que la gràcia d'acollir Crist, d'acollir-lo sempre més plenament i veritablement en la pobresa del proïsme, proper o llunyà, que truca a la nostra porta?

La riquesa del pobre

No ens hem de preocupar de tenir ja ara el que hem de donar. L'espai de l'acolliment de Jesús pobre en el pobre que s'adreça a la nostra pobresa, és la capacitat que l'Esperit vol omplir de dons, d'amor. El miracle és aquest: el do de Déu en les nostres mans buides, en els nostres cors miserables.

Sant Pere, després de Pentecosta, viurà sempre així, com Jesús: com un pobre que ho pidola tot i ho rep tot del Pare. Viurà unit a la pobresa de Crist que sap respondre a cada pobre amb la sobreabundància del Do de Déu. Pere, en efecte, dirà al captaire tolit de la Porta Bonica del temple: «"De plata i d'or no en tinc, però el que tinc, t'ho dono: en el nom de Jesucrist, el Natzarè, aixeca't i camina!". Pere l'agafà per la mà dreta i l'aixecà.» (Ac 3,6-7)

Quina pobresa i quina riquesa! Pere no té res i ho dona tot! Donar Crist, Crist que guareix i permet caminar en una vida nova, per a Pere no representa donar menys que si tingués molt d'or i molta plata. Pere sap que pot donar molt més que l'or i la plata. Per això la seva pobresa és el seu tresor més preuat perquè hi posseeix el Ressuscitat. I la seva mà buida que no pot donar res és lliure per redreçar aquell home que, tot sol, no podia caminar, transmetent-li el poder del Redemptor.

Hem d'estar atents, també nosaltres monjos i monges, a no limitar-nos a voler donar només "plata i or", això és, valors humans, per materials, intel·lectuals o espirituals que siguin, quan, de fet, podem donar sempre Crist i la seva força de salvació. Nosaltres tenim Jesús per donar al món: què més podem donar? Sovint emperò som nosaltres mateixos els primers que no valorem el do que Crist ens fa d'ell mateix, de la seva presència i del seu amor. Si no som conscients del valor infinit del do de Jesús, ens limitarem a donar plata i or, que, en comparació al Crist, valen menys que la palla.

Pere diu: "En el nom de Jesucrist, el Natzarè, aixeca't i camina!". El tresor que Pere posseeix i dona, el tresor de l'Església, el tresor del Papa Francesc, és Jesús "el Natzarè": el pobre, dolç i humil Jesús de Natzaret, el fill de Maria i de Josep.

I nosaltres, el posseïm? Posseïm Jesús en la quotidianitat de Natzaret, el Jesús de la Galilea on, també ressuscitat, li agrada manifestar-se als seus deixebles, sempre pobre i senzill com quan vivia i treballava a la casa de Josep el fuster?

La nostra riquesa més gran és la pobresa humil de Crist. I només això ens fa útils a la humanitat, perquè el món sencer no té necessitat de cap altra cosa fora d'ell, del pobre Senyor de la vida que només els de cor pobre poden donar. Donant Crist amb humilitat esdevenim nosaltres mateixos un do de Déu.

Deixar-se arrabassar i donar pel mateix Esperit Sant

Per això, la pobresa de cor, en la qual la Verge Maria ens és mare i mestra, és l'obra més eficaç de renovació del món.

Penso en l'exemple del diaca Felip descrit en els Fets dels Apòstols. Llegim que, després d'haver evangelitzat i batejat el funcionari etiop, "l'Esperit del Senyor va arrabassar Felip", talment que "es trobà a Asdod. I des d'allí va continuar fins a Cesarea, anunciant la bona nova per totes les poblacions on passava" (Ac 8,39-40). Felip és tan dòcil a l'Esperit Sant (cf. Ac 8,26-30), que l'Esperit se sent lliure d'"arrabassar-lo" i endur-se'l de cop d'una regió a una altra, d'una missió a una altra.

Què significa aquest "arrabassament" de l'Esperit? No es tracta tant d'un èxtasi que abstruï el deixeble de la realitat, sinó de deixar-se prendre al servei de l'Evangelí de Jesús. L'èxtasi de Felip té la forma i la substància del servei, de la diaconia, de la missió, de l'evangelització. Felip és arrabassat dels seus projectes i de la seva obra per esdevenir servidor del projecte i de l'obra de Déu.

Felip és un home lliure perquè s'ha després de tot allò que afeixuga i oprimeix la vida. És com una ploma que el vent de Déu porta allà on vol. Si l'Esperit se'l pot endur del camí de Gaza per portar-lo fins a Asdod, vol dir que Felip es tenia només a ell mateix, sense cap altra cosa. Era lliure de tot allò que impedeix a l'Esperit Sant de prendre'ns al seu servei sense dubtes ni retards.

Deixar-se arrabassar així per l'Esperit Sant és una experiència a la qual tots som cridats, cadascú segons el seu carisma, la forma i les circumstàncies de la seva vocació i missió de vida. Es tracta de deixar-se implicar personalment per la Pentecosta, esdevenint membres vius de l'Església, del Cos de Crist que pren la forma visible del Poble de Déu.

Moltes persones i comunitats manifesten que durant aquests mesos han fet una experiència preciosa de despullament de les coses supèrflues, a tots els nivells, de concentració en l'essencial que els ha alliberat de tantes càrregues i projectes inútils. Ara desitgem continuar el camí amb aquesta llibertat disponible al servei per al qual l'Esperit de Jesús ens vol arrabassar cada moment.

Ajudem-nos tots, amb la pregària i compartint fraternalment el testimoni i la correcció, per ser en el món com el pol·len que el buf del Ressuscitat difon per fecundar la terra, per tal que doni els fruits de la nova primavera que tothom espera i que només el Paràclit pot fer rebrotar.

Fr. Mauro-Giuseppe Lepori OCist